

Kuukausiraportti helmikuu 2022

821/00.01.03.00/2022

Yhtymähallitus 30.03.2022 § 69

Lisätiedot Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus Toimitusjohtaja Pirskanen Ilkka:

Yhtymähallitus merkitsee kuukausiraportin helmikuulta tiedokseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus **Toiminta- ja talouskatsaus helmikuu 2022**

Kuntayhtymän kuudes toimintavuosi on lähtenyt käyntiin kaksi vuotta kestäneen koronaepidemian edelleen vallitessa. Viiden ensimmäisen toimintavuoden toimintakulujen keskimääräinen kasvuprosentti on ollut noin 1,86 %, kun koronaepidemian kirjanpidossa olevat kustannukset on eliminoitu. Jäsenkuntien maksuosuudet ovat samaan aikaan kasvaneet 1,50 %. Siun soten valmisteluvaiheessa tavoitteeksi Siun soten kustannuskehitykselle annettiin enintään 1,2 %. Vuoden 2020 lopussa kuntayhtymän kustannuskehitys ilman koronaepidemian vaikutuksia olisi ollut alle omistajien asettaman tavoitetason. Vuoden 2021 kustannuskehitys poikkesi kaikista aikaisemmista vuosista, jonka seurauksena toimintakulujen aikaisempia vuosia kovempi kasvuvauhti näyttää jatkuvan myös vuoden 2022 puolella.

Asiakastyytyväisyyttä seurataan kuntayhtymätasolla siten, että jokaisen toimialueen asiakastyytyväisyys on vähintään hyvällä tasolla. Toimialueet ovat määritelleet itse heidän toimintaansa sopivan tason sekä menetelmän, jolla tavoitteen toteutumista seurataan. Tällä hetkellä kolme toimialuetta kuudesta ovat mitanneet asiakastyytyväisyyttä ja se on kaikilla hyvällä tasolla, joten toteuma tässä mittarissa on 100 %. Kolmella muulla toimialueella mittaamisen valmistelu on käynnissä.

Tavoittelemme palvelujen piiriin / hoidontarpeen arvioon pääsemisen nopeuttamista, jota seurataan päätoimialueiden määrittämällä mittareilla. Kuntayhtymätasolla toimialueiden mittarit eivät ole alkuvuonna toteutuneet täysin, toimialueiden mittareiden helmikuun keskiarvo on 88,7 %, joka on 0,6 prosenttiyksikköä edelliskuukautta vähemmän. Kaikilla päätoimialueilla on tältä osin parannettavaa.

Henkilöstöön liittyvistä tavoitteista työkykyisten päivien lisääminen ei toteutunut viime vuoden aikana vuoden lopun sairauspoissaolojen merkittävästä lisääntymisestä johtuen. Näyttää, että kuluvan vuoden alku on ollut tältä osin erittäin haasteellinen ja sairauspoissaolot ovat lisääntyneet kahden ensimmäisen kuukauden aikana enemmän kuin ne lisääntyivät koko viime vuonna. Tällä on jo merkittävä vaikutus muutenkin haastav henkilöstön saatavuushaasteeseen.

Rekrytointiin liittyviä tavoitteita seurataan kahdella mittarilla, tulo- ja lähtövaihtuvuusprosentilla. Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuuden osalta tavoitellaan alle kahdeksan prosentin lähtövaihtuvuutta, mikä ei ole alkuvuonna toteutunut. Vakituisen henkilöstön tulovaihtuvuuden pitäisi olla suurempi kuin henkilöstön lähtövaihtuvuus, tämä mittari on tässä vaiheessa toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

Kehityskeskustelujen toteuma koko kuntayhtymässä on helmikuun lopussa vasta noin 3 %, kun sen tasaisella vauhdilla pitäisi olla lähes 17 %. Kehityskeskustelut ovat käynnissä kaikilla toimialueilla, mutta tyypillisesti niitä käydään enemmän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla kuin ensimmäisellä puoliskolla. Tavoiteasetannan määrittämisen vuoksi toimialueiden pitäisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä aloittamaan kehityskeskustelujen pitäminen edellisvuosia aikaisemmin. Kehityskeskustelujen hyödyllisyys mitataan syksyisin pidettävän tyhykyselyn yhteydessä, joten tämä tunnusluku saadaan selville joulukuussa 2022.

Talouden osalta alkuvuoden tilanteen perusteella ei ole mahdollista tehdä tarkkaa ennustetta kuluvan vuoden talouden tilanteesta, mutta talouden suuntaa on mahdollista arvioida. Vuoden 2021 toimintakulujen kasvu oli aikaisemmista vuosista poikkeavaa, ilman koronakustannuksia toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli yli kuusi prosenttia. Tämän seurauksena kuluvan vuoden talousarviossa on vähemmän rahaa käytettäväksi kuin vuonna 2021 kului. Kun huomioidaan pakolliset palkankorotuspaineet, hoitajamitoituksen muutos sekä kiihtynyt inflaatio, niin ilman merkittäviä talouden sopeuttamistoimia kuluvan vuoden talousarvion toteutuminen ei näyttäisi olevan mahdollista. Tämän hetken arvion mukaan kuluva vuosi tulee päätymään talouden näkökulmasta 20 – 30 milj. euroa alijäämäiseksi, ellei talouden suunnan kääntäminen edellisvuoden toteumavauhdista onnistu. Koronaepidemian vaikutukset tulevat näkymään talouden toteumassa myös kuluvan vuoden aikana. Koronaepidemiaan liittyviä lisäkustannuksia ei ole sisällytetty kuluvan vuoden talousarvioon, joten valtion lisärahoitus on välttämätöntä. Arvioissa oletetaan, että valtio kattaa syntyvät koronakustannukset täysimääräisesti.

Investointien toteuma helmikuun lopussa näyttää, että investoinnit ovat toteutuneet sangen maltillisesti ollen 2,0 milj. euroa, mikä on noin 5,8 % vuoden 2022 investointien kokonaismäärästä. Investointien toteuma tyypillisesti painottuu selkeästi vuoden jälkimmäiselle puoliskolle ja voimassa olevan investointisuunnitelman osalta näin näyttäisi käyvän myös kuluvana vuonna. Investointien kokonaismäärän ennustetaan alittuvan kuluvana vuonna, koska uusien investointien aloittamista on

viivästetty odottamaan valtion määrittämää lainanottovaltuutta hyvinvointialueelle.

Palvelutuotannon suhteen näyttää, että palvelujen piirissä on alkuvuonna ollut 134.341 eri asiakasta, mikä on 20,0 % enemmän kuin edellisvuonna. Erilaisia suoritteita on ollut 741.327 kappaletta, mikä on 10,3 % edellisvuotista enemmän. Suoritteiden sekä asiakkaiden määrä on kasvanut erityisesti terveysasemilla, joissa varsinkin koronarokotusten myötä toiminta on ollut huomattavasti edellisvuotta vilkkaampaa.

Hankintojen ja sopimusten raportointi

Helmikuussa 2022 uusien syntyneiden ostosopimusten määrä on ollut edellisvuoden kaltaisella tasolla ja määrä on tammikuusta laskenut. Syntyneet yli kynnyksarvon olevat suorahankintasopimukset ovat olleet 100 % hankintalain periaatteiden mukaisia ajanjaksolla helmikuu 2021 – tammikuu 2022, mutta tämän vuoden helmikuussa oli valitettavasti tehty yksi sopimus, josta suorahankintapäätöstä eikä suorahankintailmoitusta HILMAAN ei ollut tehty. Korjaavat toimenpiteet ko. sopimuksen osalta on käynnistetty ja kuntayhtymässä muutetaan prosessia etupainotteisemmaksi, että tämältyypiset sopimukset huomattaisiin jo ennen niiden syntymistä.

Siun soten itse tekemiä hankintapäätöksiä on syntynyt edelleen hyvin tasaisella tahdilla 29 kpl/kk (vuoden 2021 keski-arvo 26 kpl), joista hankintalain periaatteiden mukaisesti syntyneiden suorahankintapäätösten osuus nousi takaisin vuoden 2021 tasolle ollen 69 %.

Ostamisen nykytilanteessa vertaillaan edelleen ainoastaan käyttötalouspuolen ulkoisia ostoja siihen, löytyykö ko. toimittajalle voimassaolevaa sopimusta vai ei, ja sopimuksettomuus ei automaattisesti tarkoita hankintalain vastaisuutta. Helmikuussa Rondon kautta maksetuista euroista (yhteensä noin 19 milj. euroa) vain noin 2,8 % (noin 500 000 euroa) on maksettu sellaisille ulkoisille toimittajille, joille ei löydy raportointihetkellä järjestelmistä yhtään voimassaolevaa sopimusta. Tammikuussa 2022 sopimuksettomien maksettujen eurojen prosentuaalinen osuus kaikista Rondon kautta maksetuista euroista oli pienin kertaakaan aiemmin raportoiduista ja helmikuussa ko. prosentti oli edelleen ilahduttavasti laskenut, ollen vain noin edellä mainittu 2,8 % (v. 2021 alin 4,4 %, tammikuu 2022 3,8 %). Sopimuksettomien ostojen vuoden 2022 alun aleneva suunta todennäköisesti johtuu siitä, että tietyille toimittajille on yhteistyössä saatu syntymään hankintalain periaatteiden mukaiset sopimukset ja niiden vaikutus nyt alkaa kokonaisuudessa näkyä.

Ostolaskujen tiettyyn sopimukseen yksilöivissä viittauksissa taso on säilynyt aika lailla samana kuin vuonna 2021.

Helmikuussa hankintalupaprosessin on läpikäynyt vain 5 uutta kokonaisuutta. Hankintalupa on myönnetty kahdelle ja väliaikainen hankintalupa kahdelle, joiden lupa muuttuu pysyväksi mikäli tehty suorahankintapäätös saavuttaa lainvoiman.

